

# ROBINSON



noviny pro děti každého věku

zdarma

## svět dětí

Téměř každý den se ve světových médiích objevují nové šokující zprávy o vypálených vesnicích a nelidském strádání příslušníků etnické skupiny Rohingů. Ve strachu o vlastní život už od konce srpna 2017 uprchlo ze svých domovů na severozápadě Barmy na 430 tisíc lidí. Většina z nich našla útočiště v sousedním Bangladéši a jsou odkázáni na humanitární pomoc. UNICEF v oblasti právě teď pomáhá 240 tisícům dětí.

## Strádání

„Už je to týden, co jsme s manželem a malým Nurashou přišli do Bangladéše,“ vypráví ve výživovém středisku UNICEF v táboře Cox Bazar 20letá Anamul. „Báli jsme se, že nás zatknou vojáci, tak jsme přespávali v bažinách. Utíkali jsme jen s málem a brzy nám došla voda, takže jsme pili z kaluží. Všichni jsme z ní dostali horečku. Můj chlapec je teď tak zesláblý, že sotva udrží oči otevřené.“

Nurasha už na první pohled vykazuje známky kritické podvýživy. Pracovníci ve výživovém centru rychlým měřením zjistili, že obvod jeho paže je jen 7 centimetrů. To je celych 5 centimetrů pod hranici podvýživy. Nurashiho život je tedy ve vážném nebezpečí a musí okamžitě dostat terapeutickou výživu.

„V bažinách toho moc k jídlu neseženete, obzvlášť teď v období dešťů, kdy je všechno zaplavené. Měla jsem s sebou trochu rýže, kterou jsem schovávala pro malého. My s manželem jsme žvýkali kořínky, abychom zahnali hlad. V jedné vesnici jsme pro Nurashiho dostali trochu mléka, ale nenechali nás tam přespat. Báli se, že budou mít problémy,“ pokračuje Anamul, zatímco Nurashi dostává dávku speciální vysokokalorické výživy.

Podle odhadů terénních pracovníků je v distriktu Cox Bazar právě teď na 4 tisíce dětí, které trpí podvýživou. Své domovy muselo během několika týdnů opustit více než 240 tisíc dětí, které našly provizorní útočiště v přeplněných uprchlických táborech. Bangladéš je jednou z nejchudších zemí světa a příliv statisíců uprchlíků během tak krátké doby není bez pomoci schopna zvládnout.

UNICEF právě teď v 68 uprchlických táborech na bangladéšské straně hranice zajišťuje specializovanou péči traumatizovaným a opuštěným dětem. Probíhá i očkovací kampaň pro 150 tisíc nejohroženějších dětí. Do oblasti dorazil letecký speciál se 100 tunami humanitární pomoci.

...

Tropická bouře Irma, jedna z nejsilnějších, které byly kdy zaznamenány, zasáhla rozsáhlou oblast Karibiku. Zatímco se škody, které napáchala, stále posuzují, UNICEF zahájil okamžitou distribuci pomoci. V ohrožení může být až 2,8 milionu dětí.

## Hurikán

Poryvy větru o rychlosti až 300 km/h a přílivové vlny dosud způsobily mohutné škody na většině karibských ostrovů. Hurikán si vyžádal 25 obětí a po jeho řádění zůstalo na pomoc odkázáno 7 milionů lidí. Na většině míst bylo zcela zničeno nebo silně poškozeno až 90 % všech budov.

Ještě před úderem hurikánu UNICEF do oblasti přesunul zásoby hygienických souprav, léků, pitné vody a trvanlivého jídla. Místní pracovníci a dobrovolníci začali okamžitě po odeznění bouře s distribucí krizové pomoci a vyhledáváním ztracených dětí.

Ve všech zasažených oblastech je právě teď nejvíce zapotřebí zajistit dostatek pitné vody, léků a hygienických potřeb, které zabrání šíření nebezpečných nemocí. Prosíme, pomozte nám zajistit tablety na čištění vody, soupravy první pomoci a další pomoc pro strádající děti.

[www.unicef.cz](http://www.unicef.cz)

*Myšlenka nás provází každou vteřinou života, stojí vždy na počátku každého našeho konání. Má ohromnou sílu. A to i tehdy, není-li vůbec vyslovená.*

## Neotrávit si vlastní studnu

Samozřejmě záleží na tom, jaká ona myšlenka je. Zda dobrá, správně motivující, nebo špatná a zlá. Tudíž - myslí-li člověk pozitivně, ovlivňuje nejen své okolí, ale i sám sebe. Pokud ovšem pěstuje ve svém srdci zahrádku zloby a nenávisti, otravuje si tím hlavně i svou „vlastní studnu“, ale to není úplně jednoduché. Jako negativní myšlenky totiž nejsou hodnocené pouze výslovně vyhraněné záporné postoje a vlastnosti, jako třeba nenávist, závist či nepřejčnost. Podle odborníků se sem řadí například i zbytečná sebelítost, zatrpklost nebo podvědomá i vědomá volba té černější a horší možnosti z daného výběru.

A je nesporné, že optimisté si život užívají dale-

ko víc než zavilí pesimisté. I když ti opět pro změnu nejsou zase tak často zklamáváni. Ovšem ještě jedna skutečnost nahrává myšlení směřovanému do pozitivních kolejí. Takovým přístupem jsou totiž lidé schopni ovlivňovat mimo jiné i svůj zdravotní stav. A to už je nesporně dost zásadní závaží na misce vah.

Nejširší a nespolehlivější základnou pro slunce ve vašem myšlení je ovšem – láska! Láska k lidem, k okolí, ke světu, v neposlední řadě i k sobě samému. Jsou to spolehlivé stavební cihly pro vaši spokojenost a radost ze života.

A umět se radovat ze života je výhrou v každém věku a v každé době... *Hanka Hosnedlová*

## Dopis z prázdnin

Ahoj Robinsone, děkuji ti za dárečky, moc se mi všechny líbily. Rozhodla jsem se ti napsat něco o sobě a namalovat nějaký obrázek. Jmenuji se Petra Konečná, je mi 15 let. Půjdu do 9. třídy a bydlím v DD Radenín. Baví mě vyplňovat z novin Robinson tajemky. Ráda čtu zajímavé články. Teď máme prázdniny a častěji se chodíme koupat do bazénu. Chodíme do lesa se projít. Zajedeme i do Tábora na zmrzlinu. Tak ahoj. Snad se ti to bude líbit.

*text a ilustrace: Petra Konečná, DD Radenín*



*Jistě znáte z filmů nebo internetu šokující obrázky z asijských, afrických či jihoamerických zemí s horami odpadků v ulicích, na volných prostranstvích, podél řek. Většinu z nich tvoří PET lahve, plastové krabičky a obaly, sáčky a igelity. Ale uvědomujete si, že ani u nás není situace bez kazu?*

## Jak sami sobě ubližujeme

Pokud si budete bedlivě všimnout, zjistíte, že u nás na ulicích, ve městech i vesnicích, v lesích, na loukách, u rybníků a řek se povalují plastové odpadky. A to navzdory tomu, že všude jsou barevné kontejnery na tříděný odpad, kde je jeden, žlutý, vyhrazen výhradně pro plasty. Navzdory tomu, že se u nás plasty recyklují a vyrábějí se z nich lavičky, stolky, prolézačky, skluzavky a jiná zařízení pro dětská hřiště nebo školky. Navzdory tomu, že se neustále mluví, píše, vysílá o těchto možnostech i o tom, jak nepředstavitelně dlouho trvá, než se takové odhozené plasty třeba v zemi rozloží.

Asi je to ale pořád málo. A tak se obracíme přímo na vás, na kluky a děvčata ve školních lavicích – prosím vás, učte své kamarády, spolužáky, rodiny a sousedy, jak správně třídí odpad, proč nezahazovat na ulici ani v přírodě lahve a obaly, jak si tím vším ubližujeme - jako lidstvo.

A že to jde i jinak, dokazuje třeba Singapur, považovaný za nejčistší město na světě. Panují zde velice přísné zákony a opravdu vysoké pokuty za odhození nedopalku, žvýkačky anebo odpadku na zem. A dokonce nesmíte ani jíst na některých místech, jako třeba v metru apod. A jsou země, u nichž byste to možná nečekali, které volí zase jinou taktiku. Na začátku školního roku rozesílala jedna cestovní kancelář přepis, že od 1. září se nesmí v Keni vyrábět ani používat igelitové tašky a sáčky. A dokonce ani dovážet. Pokud by byl u vás tento výrobek nalezen, hrozí vám zadržení policií a pokuta ve výši třiceti až čtyřiceti tisíc dolarů. Keňská vláda se tak brání hromadění obrovského množství plastového odpadu, které má za následek negativní vliv na životní prostředí i četná úmrtí dobytka po požití nalezených plastových sáčků. - hh -

## dnes čtete

1.

**Děti bez domovů**  
Milý vzkaz od Petry

2.

**Tramp nevěrník**  
Miliónový poklad

3. - 4.

**Hlásí se EKO-KOM**  
(Ne)poslušná Eliška  
Velký rozhovor

5.

**Svaté město**  
Tajemství jezera

6.

**Jsou tu vaše**  
Zoo noviny!

## Když padá listí

Je podzim. To jste si jistě všichni už stačili všimnout, nebo ne?

Podzim je mé nejoblíbenější roční období, všude je spousta barev, život je hned veselejší. Je pravda, že vstávání za tmy, ranní zima či neustálé deště nejsou úplně ten správný šálek kávy. Když to však vezmu z druhé strany, ve tmě jsou vidět světélka a kouzlo probouzejícího se města, díky ranní zimě nás káva nebo čaj prohřeje tak, že nám vlastně zima ani není, a pozorování stékajících kapek po okně s hrnkem čaje v ruce a dekou přes sebe je také nádhera. Na všem by se mělo najít něco hezkého.

Stejně jako na podzim příroda usíná, zbarvuje se do všemožných barev, připravuje se na zimu a provádí údržbu, dělám to tak na podzim i já. Přehodnocuji své priority, cíle a možnosti. Přemýšlím o uplynulých měsících, protože vím, že ty dva zbývající měsíce utečou tak, že ani nestihnu mrknout, a bude nový rok. Čtu si své sny, cíle a poznámky k roku, který právě probíhá, a přemýšlím, co z toho se mi podařilo splnit, co ještě ne a co se mi už asi splnit nepodaří. Přemýšlím, jak být lepší a jak pomoci druhým. Pozoruji lidi zahalené do kabátů všech barev a druhů, zachumláné do šál, ze kterých jim nekouká ani nos, a lidi vesele rozdávající úsměvy všude kolem. Také přemýšlím nad tím, co jsem dělala loni v tuhle podzimní dobu a jakým jsem byla člověkem.

A tak jezdím autobusem a pozoruji ostatní pasažéry. Přemýšlím, kam asi cestují a jak by vypadali, kdyby se alespoň trochu usmáli. Jsem vděčná za lidi, které kolem sebe mám, a za to, jaká jsem a že vůbec jsem. Takhle já vnímám podzim - barevné listí, kaštany, káva v kelímku, přátelé, svíčky, dešť a – úsměv!

*Štěpánka Malíková*

## Dobrá zpráva

Čtvrtého září letošního roku nastoupilo do tříd v Jihočeském kraji 6 800 prvňáčků. Jinak to byl první školní den pro 82 960 žáků a studentů v jihočeských městech a vesnicích. Pokud bychom tento počet porovnali se začátkem školního roku před pěti lety, je to o 5 679 žáků základních škol více. A slušnou část z toho tvoří prvňáčci, kterých letos přišlo do lavic více o 288.

## zprávy

## Ohlédnutí za létem

Spaní v přírodě, závody v bahně, vikingské souboje – to je jen část programu, který si užili kluci a holky na letním táboře s názvem Prázdniny v pohybu. Ten se konal již po šesté ve druhém prázdninovém měsíci poblíž jihočeského Čefína a pořádalo ho Centrum pro pomoc dětem a mládeži se sídlem v Českém Krumlově.

Na něj pak koncem srpna navázal mezinárodní projekt pro starší žáky a studenty. Mezi dvaadvaceti účastníky byli i chlapi a děvčata ze Slovenska, Slovinska a Turecka. S nadšením se zapojovali do různých zajímavých aktivit jak uměleckých, tak mediálních. Zkusili si například malování na hedvábí, umělecké kovárství, ale i tvorbu a vysílání rozhlasových pořadů či krátkého filmu.

## Myslí na talenty

Podporu mladým talentům do 18 let poskytuje město České Budějovice v rámci stejnojmenného projektu, jehož první ročník se uskutečnil již v roce 2001. Za uplynulé roky podpořilo město již zhruba stovku mladých nadaných chlapců a děvčat. Ti díky tomuto projektu převzali od radnice již téměř 800 000 korun. Letošní ročník je v pořadí již sedmý a představí veřejnosti další mladičké talenty.

## Medobraní

Zejména dětské diváky s rodiči přilákal první ročník Medobraní, který se konal v září v Olešnici. Jeho Veličenstvo král Václav Vydra jmenoval při té příležitosti nové pohádkové ministry. Královský certifikát pak oficiálně přiznal „pohádkové potraviny“, která prokazatelně pochází z českých statků a neobsahuje žádnou chemikálii – samozřejmě medu. Kromě toho bylo schváleno logo pro hostitelský Olešník, jímž se stala Včelka Jaruška. V rámci programu pak byla také představena nová mapa Pohádkového království, které se neustále utěšeně rozrůstá, a královská turistická vize. Nakonec král společně se starostou obce zasadili pamětní lípu, na níž se můžete jet kdykoliv podívat.

## důležitá čísla



KRIZOVÉ CENTRUM  
PRO DĚTI A RODINU  
V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM  
PRO DĚTI A RODINU  
V JIHOČESKÉM KRAJI

387 410 864

...

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI  
ČESKÉ BUDĚJOVICE

VOLEJTE VE DNE I V NOCI:

387 313 030

386 355 500

...

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE  
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV

800 155 555

Vydavatel, redakce:  
Robinson, tř. 28. října 26, České Budějovice  
e-mail: redakce@noviny-robison.cz  
www.noviny-robison.cz  
za garance OOŽP Statutárního města České  
Budějovice

Inzerce, grafická úprava:  
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha  
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice  
Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů  
publikovaných příspěvků

## medailonek

*Když se takovému klukovi připlou do cesty hned dvě holky, je to trošičku k uzoufání. Které dát přednost, aby to ta druhá neodnesla šrámem na duši? Proto je tady alespoň na zahojení bolístky dnešní medailonek...*

## Pro opuštěnou Grétu

Káďa a Gréta byli nerozlučná, ale mezi trampy také nesmírně populární dvojice. Jeden bez druhého nedali ani ránu. Popravdě řečeno, nebýt Gréty, tak by si Kádi asi málokdo všiml. Byl to prostě takový obyčejný kluk. Na druhé straně si zase ale nikdo nedovedl představit Grétu bez Kádi.

Všude chodili spolu, Káďa měl neustále Grétu na krku a ta se k němu pořád lísal, láskyplně ho olizovala, kde jen mohla. A okolní svět jim toleroval mnohé, protože Gréta byla roztomilá a přítulná – tedy ke Kádovi. K ostatním zas tak moc vstřícná nebyla a s nikým se příliš nepřátelila – měla prostě svého Káďu. A ten ji bezmezně miloval.

Svět ale pro ně nebyl až tak vlídný, jak by se možná zdálo. Ne všude byli vítáni s úsměvem a otevřenou náručí. Někde se dočkali dokonce i odmítnutí, což Káďa nebyl schopný vůbec pochopit. Grétě to bylo naprosto jedno. I když vlastně důvodem, proč se před nimi někde zavíraly dveře, byla právě ona. Ale kam nesměla Gréta, nešel ze zásady ani Káďa... Vlastně se kvůli Grétě zřikal celé řadě různých požitků, ale zdálo se, že mu to Gréta plně vynahrazuje.

Až do doby, kdy do party přišla Ina. Té se Káďa líbil, a to dokonce moc. Ale v cestě jí pochopitelně

stála Gréta. Ta nemohla Inu ani vystát. Syčela na ni jako had a odmítala s ní jakkoliv komunikovat. A to i přes mnohé Ininy vtíravé snahy. Možná někde v skrytu své duše Gréta tušila, že od Iny jí hrozí nebezpečí, skutečné nebezpečí. A Káďa, který se mezi Grétou a Inou cítil dočista rozpolcený, nevěděl, co dělat. Byl z toho dámského souboje jak se patří nešťastný, což nikoho nepřekvapovalo. Ale uzavírané sázky v osadě se sázely spíš na Grétu než na Inu. Už proto, co všechno musel Káďa pro Grétu vytrpět.

Jedné soboty se ale Káďa objevil na nádraží bez Gréty, zato s Inou v závěsu. A pak i v týdu na slezině, v pátek na zpívané a zase další sobotu a další sobotu... Na otázku, kde je Gréta, odpovídal mlhavě a neurčitě. A Ina se jen spokojeně a majetnický usmívala.

Postupem času začalo okolí brát dvojici Káďa – Ina jako nezbytnou samozřejmost. I když takovou popularitu jako s Grétou rozhodně Káďa už neměl. A parta na Grétu pomalu zapomínala, otázky s jejím jménem pomalu řídly... Až do chvíle, kdy se v Pucejích objevil nápadný inzerát: Věnuji do dobrých rukou přítulnou ochočenou fretku. Slyší na jméno Gréta.

- hh -



Jeho Veličenstvo král Václav Vydra se svými přáteli při Medobraní. Foto Lenka Goetzová

## všetečkova všehochuť

## Herbář

K podzimu a podzimní přírodě neodlučně patří vřes - latinsky Calluna. Je to drobný keřík, rostoucí většinou v trsech a na větších plochách – vřesovištích. Všichni známe jeho houževnaté stonky, které lze jen těžko utrhnout, a dlouhá jehlanovitá květenství z drobných fialových kvítků. U nás roste pouze vřes obecný. Snadno však můžeme jeho název zaměnit s rostlinou příbuznou - vřesovcem, latinsky Erica.

## Tip na výlet

Tentokrát vás pozveme na výlet do Dačic. Nesporně vás zaujme tamní zámek, jehož vstupní schodiště jako by volně viselo ve vzduchu. Majitelé dačického zámku byli od roku 1810 Dalbergové, stavba je však mnohem staršího data. V Dačicích je ještě jeden, tzv. Starý zámek z konce 14. století. A nepochybně zaujme i kostelní věž ze 16. století.

Návštěvníci jistě neopominou ani pomník v podobě kostky cukru. V Dačicích se totiž začal r. 1828 jako v prvním městě celé rakouské říše

vyrábět řepný cukr a byly rovněž prvním místem na světě, kde se začal vyrábět cukr kostkový. Jeho vynálezcem byl J. K. Rad.

## Zajímavosti

Co nevíte o včelách?

- Přítomnost včel zaručuje dobré ekologické podmínky v okolí úlu.
- Aby zaplnily lžíci medem, snáší ho 12 včel celý svůj život.
- Med je pro člověka dobře stravitelný i proto, že ho včely vlastně už jednou strávily.
- Jeden včelí roj zpracuje za sezonu až 40 kg pylu.
- Včely si v úlu udržují i v zimě stálou teplotu 33 stupňů C, a to stálým kmitáním křídly.
- Včely jdou spát, až když jsou úplně vyčerpané. A to jen na 10 - 20 minut, a pak jdou znovu do práce.
- S příchodem jara jsou trubci vyháněni z úlu. Opouští královnu venku ve vzduchu, nikdy ne v úle.

- red -

## odkud přišla naše jména

**Každé jméno má svou historii, svou cestu, své místo vzniku, svůj význam. Přiblížíme si alespoň některá z nich. A už tradičně opět pokračujeme podle abecedy:**

## IGOR

Ačkoliv se všeobecně tvrdí, že Igor je vysloveně ruské jméno, má prokazatelně skandinávský původ. Vzniklo ze staroislandského jména Igwarr, odvozeného od názvu tamějšího boha plodnosti Ingwia a slova znamenajícího ochranu. Takže volně přeloženo: ten, jehož chrání bůh plodnosti.

## ILONA

Jméno Ilona, Ilonka pochází z maďarštiny. V tomto jazyce se jedná vlastně o podobu jména Helena. A to, jak víme, znamená světlo, pochodeň. Ilona je také příbuzná s dalšími jmény, jako je třeba Alena, Elena, Jelena...

- red -

## pero

## Drama v lese

Byla jednou jedna sova,  
která byla chudinka vdova.  
Protože pytláci v lese jsou  
pušky si s sebou nesou.  
Chudáka sovák zabili,  
tak jsme se jim pomstili.

Ukradli jsme jim stan  
a dali tam košík rozzlobených vran.

Pytláci se vran báli,  
tak z lesa rychle táhli.

Za pomstu byla ráda sova,  
ale chudinka zůstala pořád vdova.  
Za týden si ale našla jiného,  
hezčího a milého.

Byl krásný, hnědý, velký a snědý...

Sova byla ráda,

že našla nového kamaráda.

Viktorie Brousilová, tř. 7. A,

ZŠ E. Beneše, Písek

Tajemství  
jedné kopřivy

Na kraji příkopu rostla rostlina. Měla dlouhý stoněk a silné zelené listy. Byla vysoká jako dospělý člověk. Ale i když vypadala nebezpečně, nikomu neublížovala.

Jeden zlobivý kluk byl na procházce s rodiči, zahlédl vysokou rostlinu a pomyslel si: „Teď mě nikdo nevidí, tak vyzkouším, kdo je silnější.“

Rozhlédl se a kopl do ní. Rostlina se nalomila a ohnula až k zemi. Její nářek přivolal mocného kouzelníka. Když mu rostlina pověděla, co se jí stalo, kouzelník ji opatrně narovnal a provedl mocné kouzlo. Pověděl jí, že od teď se zlých lidí už vůbec nemusí bát a hodným lidem může pomáhat. Než se rostlina stačila na cokoli zeptat, kouzelník zmizel stejně rychle, jako se objevil.

Ještě se ani nestačila pořádně ze svého leknutí vzpamatovat a už se vracel zlobivý kluk z procházky. Když viděl rostlinu, že zase hezky stojí, řekl si: „Teď jí tedy ukážu. Vytrhnu ji i s kořeny.“ A už se přiblížil až těsně k rostlině, ale jakmile se jí dotkl, vykřikl bolestí a utíkal s pláčem k rodičům.

Udivená rostlina zjistila, že její listy páli každého, kdo by jí chtěl ublížit. A pro ty, kdo potřebují uzdravit, ráda dá několik svých léčivých listů.

Na památku toho oškivitého kopnutí, po kterém kouzelník pomohl, si začala říkat kopřiva.

Jan Červenka, 5. C, ZŠ E. Beneše, Písek

Jak jsem našel poklad  
o Svatojánské noci

Před nějakou dobou jsem četl o tom, že na Šumavě je tajemný les, ve kterém se prý o Svatojánské noci otvírá skála s pokladem. Rozhodl jsem se, že ho zkusím najít. Sbalil jsem si pár věcí. Pláštěnka, nesaňák, ale pořád lepší než zmoknout. Mapa, papírová i digitální, chytrý telefon, satelitní telefon, jedna svítilna, nůž, prak a krumpáč. Pokud se skála zavře, možná se zvládnou vykopat. Jídlo a voda na 3 dny, lékárnička a dalekohled. Také hodné volného místa v batohu, pytel a vzduchovku. Tak začala moje cesta.

„Už jsem tady 3 hodiny. Jsem unavený, mám toho dost. Já jdu domů. Ale... Co to? To kapradí vypadá barevně.“ Rozsvítil jsem baterku a ... Nic. Igelitový pytel. „Jdu domů, to nemá smysl. Jsem unavený.“ Opřel jsem se o skálu. Ale ona zní tak... dutě. Zaklepal jsem na ni. Za ní určitě něco je. Vzjal jsem si krumpáč a klepnul s ním o skálu. Objevilo se pět velkých prasklin. Kopnul jsem do nich a celá skalní stěna spadla do nějaké chodby. „Co tam dole je?“ Pro jistotu jsem si přivázal baterku jako bajonet na vzduchovku a podepřel díru ve skále kmenem stromu. „Jdu dolů. Ty schody snad nemají konec.“ Sešel jsem dolů. A ... Našel jsem spoustu rostlin. Ty rostliny voněly – vtipně... Šel jsem dál a našel pytle, pytle plné bílého prášku. A pak mi to docvaklo, byla to farma marihuany – drogové doupek. Okamžitě jsem volal policii. Ti dorazili nečekaně rychle.

Na místě mi moc neřekli, jen děkovali a říkali, ať se zítra zastavím na policejní stanici. A to jsem udělal. Tam byl policejní náčelník a komisař. Oba dva měli projev, ve kterém mi vyjádřili vděk, prý to doupek hledali 10 let. A dali mi odměnu – 1 000 000 Kč v hotovosti. Tak je ta pověst o Svatojánské pokladu vážně pravdivá.

Jakub Justin, 5.A, ZŠ J. Š. Baara, České Budějovice

Tak - a je tu zase podzim. To to uteklo...! A co to pro nás znamená? No, že je tu další číslo Robinsona a s ním nové příběhy a soutěže. Ale vás asi teď nejvíce zajímá, jak znělo správné vylouštění minulé doplňovačky a kdo vyhrál! Tady je odpověď: **Na táboře táborníci mají chytrost pod čepicí. Čiperně a beze zmatků zbaví tábor všech odpadků.**

A nyní už výherci: **Petr Oračko z Zíchovce u Prachatic, Martin Vambora z Českých Budějovic a Štěpánka Krejčí z Vimperka.** Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny!

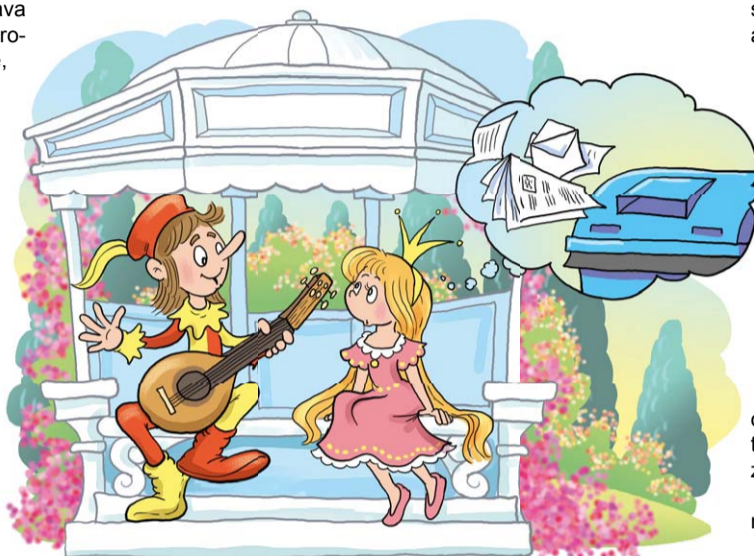
## Co napravilo princeznu

Eliška byla nejmladší ze tří dcer krále Bonifáce Mírného, který vládl svému malému, ale úhlednému království moudře a laskavě. Lidí ho měli rádi, a tak život ve městech a vesničkách běžel v klidu a pohodě. Horší už to ale bylo na zámku. Těžkou hlavu panu králi i všem dvořanům dělala právě Eliška. Asi uhádnete, proč jí všichni na zámku říkali Vzдорomilka. Neustále totiž odmouvala, neposlouchala a dělala různé věci naschvál, až z toho šla panu králi hlava kolem. Měl strach z toho, až Eliška půjde do školy. Už předem vyhrožovala, že do školy nechce, že paní učitelku poslouchat nebude, a měla spoustu dalších námitek. Král totiž nechtěl, aby se jeho dcery izolovaly pouze v zámeckých komnatách, kde by je vyučovali domácí učitelé. A tak všechny tři chodily dolů do města do obecné školy.

Ale přišel první zářivý den a Eliška musela chtít nechtít do první třídy. Popravdě řečeno, spíše ji tam první rádece a Eliščina komorná museli odvést a násilím posadit do lavice. Pochopitelně se král obával, aby tuhle proceduru nemusel opakovat každé ráno znovu. Jaké ale bylo jeho překvapení, když druhý den Eliška vstala ještě dřív, než zazvonil budík, a začala se sama oblékat. Král nevyčázel z údivu, když pobízela komornou Esmeraldu, aby už šly, aby nepřišla do školy pozdě.

Z Elišky se stala vzorná školáčka a doma pak všechny poučovala, co se má a co se nemá dělat. Král, sestry a dvořané ji poslouchali s úsměvem, pokyvovali shovívavě hlavami a zase si šli po svém. Ale jednoho dne přišla Eliška ze školy s velkým problémem, o kterém se žáky mluvila paní učitelka a který nedal naší malé Vzдорomilce spát. Vlastně pak nedal spát celému královskému dvoru.

Ve škole, na zámku i ve městech a vesnicích se totiž zbavovali papírového odpadu tím, že ho pálili. V pecích, v kamnech, volně na ulicích nebo návších... A to se malé Elišce pranic nelíbilo, nehledě na to, že to bylo občas i nebezpečné. Stále přemýšlela, vyptávala se po zámku i po okolí, ale nic použitelného jí nenapadlo.



Až jednou zavítal do města potulný loutnista, který zašel zahrát a zazpívat také princeznám na nádvoří zámku. Zpíval o podivných dalekých krajích, které Elišku nesmírně zajímaly. Seběhla po schodišti na nádvoří, vzala loutnistu za ruku a odvedla ho do altánu v parku, aby se ho vyptala na všechno, co jí přitahovalo.

A loutnista Janek jí vyprávěl o velkých městech, o zvláštních stavbách a zařízeních, že Eliška zůstávala s pusou dokořán. Pak jí ale napadlo, zeptat se Janka na ten svůj velký problém s papírem.

„Jasně, to mají ve spoustě zemí už dávno vyřešené. Papír se tam nepálí, ale sbírá. Ve sběrnách, ale většinou do kontejnerů – to jsou takové veliké plechové nádoby, různé barevné. Do některých se dává papír, do jiných sklo, do dalších zase plasty a tak. Pak přijede velké auto a nasbíraný materiál vysype odděleně do vozu a odveze do zpracoven, kde se to všechno třídí a recykluje. A ze starého použitého papíru se zase udělá papír nový...“ vyprávěl Janek a Eliška ani nedýchala.

„To je krásná pohádka,“ řekla, když se loutnista odmíchl.

„Ne, to není pohádka, to je skutečnost. Tak to tam všude doopravdy je a tady by to tak mohlo být také. Záleží jen na vás!“

„Na mně?“ zeptala se polekaně Eliška.

„Ne, na vás na všech. Na každém z vás...“

Eliška kývla a pak odhodlaně prohlásila: „Řeknu to tatínkovi králi, on vyšle posly a mudrce do těch zemí, o kterých jsi povídal, aby zjistili, jak se to všechno dělá, a i u nás budeme třídít odpadky a dělat ze starého papíru nový.“

Jak řekla, tak se i stalo. A z Elišky byla královna - zatím jen královna ve sběru starého papíru, ale kdo ví, jak to bude dál...

Text: Hanka Hosnedlová, ilustrace: Zdeňka Študlarová

## Otázky pro pana Recykláčka



Zdá se, že je hned po ránu v redakci Robinsona nějak živo, a hlavně tu asi panuje docela slavnostní nálada. Stává se to, když čekají návštěvu, která není jen tak ledajaká: „Myslím si, vážně,“ povídá šéfredaktor Pepa, „že jsme se s dnešním hostem měli setkat už dávno.“

Snad nebude načurčený? Ale reportérka Hanka, výtvarnice Zdeňka i korektorka Mirka s takovou řečí nesouhlasí: „Žádné lamento-vání! Přece jsme už o panu Recykláčkovi mnohokrát psaly a uveřejnily obrázky v příbězích jeho kamarádů Plastíka, Papírníčka, Sklíčka a Obaláčka, kteří mají zásluhu na třídění odpadu pro výrobu nových

bezvadných věcí...!“ Do rozhovoru se vmísí i paní Lenka: „Můžu to za naši společnost EKO-KOM, která se zabývá vším kolem třídění a recyklace, jen a jen potvrdit a Robinsonovi za spolupráci vytnout poklonu!“ A pak zrovna v té chvíli se ozve zaklepání na dveře: „Otevřu,“ nabídně se sekretářka redakce Vlasta, „a skočím postavit vodu na kávu, co říkáte?“

Vzápětí se všichni s panem Recykláčkem vítají. Jak už víme, je to prazvláštní a rozumné stvoření: ani člověk, natož zvířátko, ani trpaslík nebo skřítek, je příjemný a na návštěvu naší redakce se dokonce hezky vyšňořil. Máme ze setkání radost a reportérka Hanka už chystá diktafon, aby celé povídání zaznamenala pro jeho publikování.

...

**Půjdeme rovnou k věci, jak se říká. Co vy na to, pane Recykláčku, že už skoro tři čtvrtiny lidí v České republice bez nějakého ponoukání každodenně třídí odpad...?**

„To je určitě prima zpráva, mám z toho samozřejmě fajn pocit. A myslím, že můžeme věřit tomu, že se přidají i ti ostatní... Ale něco mě stejně trápí. Pořád si to nedokážu zdravým rozumem vysvětlit!“

**Nelekejte nás. Prozradte, v čem vězí „zakopaný pes“?**

„Sami to také znáte. Představte si, že jdete po ulici, třeba zrovna v tom našem městě, potom zabrousíte do parku, s malými dětmi na jejich hřišti, sednete si na lavičku na náměstí nebo na břehu řeky, zkrátíte si cestu podloubím, když někde spěcháte... Tak tedy prošlapete město křížem krážem, jenže se neobejdete bez pozorného koukání pod nohy, abyste se vyhnuli pohozeným odpadkům! Jak je to možné, že se jich tolik všude válí? Jsme prostě lhotejnější k zdravému prostředí, k jeho čistotě a kráse, která by v každém místě vládla místo špíny, kdybychom se vždycky chovali tak, jak se určitě chováme doma.“

**Jak to myslíte?**

„Přece úplně jednoduše! Doma totiž odpadky neházeme pod stůl, pod postel, nenecháme je pavalovat na koberec, mezi hračkami malých sourozenců... nebo snad ano? Tak proč je neuklízíme do odpadkových košů či kontejnerů i venku?“

**Musíme se přiznat, že z těchto vaší úvahy je nám až smutno, protože máte naprostou pravdu. Bylo to tak odedávna...?**

„Asi těžko prohlásit, že dávno či před nedávnem tomu tak nebylo, že tenkrát chodili po světě jen a jen lidé ukáznění a spořádaní jako andílci, že jim odpadky nepadaly z rukou tam, kde zrovna lidé stáli. To bychom si asi přáli příliš, tak jednoduché to nikdy nebylo. Ale o úklid ve městech i jinde se starali lidé, kteří tam pravidelně zametali a odpadky odváželi. Říkalo se jim metaři a náčiním jejich řemesla byly košťata, lopaty a káry. Dnešní děti už vlastně metaře neznají, ti vymizeli. I tenkrát mnozí jejich řemesla považovali za podřadné, paničky s načančnými psy se jich často i štítily. Ale dnes bychom si, když si libujeme v nepořádku, díky metařům oddychli od papírů, slupek, lahví, plechovek... mám v tom jmenování pokračovat?“

**Takže není naděje, jak z takové patálie ven?**

„Ale jistěže je! A divte se či nedivte, strašlivě jednoduchá! Chovejme se prostě tak, aby po nikom z nás nemusel někdo jiný uklízet. A začněme u kuřáků! Na ty bych málem zapomněl. Podívejte se kolem paneláků, kolik kuřáků vyhazuje cigarety nedopalky z oken! Na trávnících jich je jak nastláno. Na podlahu, třeba v kuchyni nebo obýváku, si to netroufnou, tak proč si to troufnou z oken? Ta zatracená lenivost!“

**Proč vlastně o tomhle všem hovoříme...?**

„Protože třídění odpadů, třeba i pro budoucí recyklaci, začíná právě tady. U dětí, výrostků i dospěláků! První se musí rozhodnout moje hlava, která rozkáže nohám, aby laskavě udělaly několik kroků ke koši nebo kontejneru, kde potom rozkáže ruce, aby právě tam odpad, který drží, odhodila. Už tohle je to nejjednodušší třídění, nemyslíte?“

**Začali jsme tím, co vám dělá radost, ale nějak se nám ta dobrá nálada scvrkla. Co s tím?**

„Hlavně se nevzdát. Poraženecká nálada nic nezlepší. Ale je dobře si připomínat, kam by se naše modrá Země řítila díky neblahým činům nevychovaných lidí. A uvědomit si, jaká je to výhra, že už tak obrovský počet obyvatel této planety



pochopilo nezbytnost třídění odpadů a jejich recyklaci. Recyklace už zachránila stovky tisíc stromů, desítky kilometrů čtverečních volné přírody, protože zpracování odpadů uchovalo její nenahraditelné hodnoty.“

**Proč se nám zdá, že máte za lubem ještě nějaké neobyčejné vyprávění?**

„Chcete slyšet, co se mi před nedávnem stalo?“

**Povídejte...?**

„Když jsem jednou opoledne o letošních letních prázdninách ležel uprostřed voňavé louky a odpočíval, ocitl jsem se náhle v budoucnosti, aniž by mě před tím něco varovalo. Letěli jsme kolem barevných planet, obletěli jsme Měsíc, pozdravili jsme hvězdy i komety a potom nám průvodce cestovní kanceláře, která tu výpravu pořádala, řekl, že se pomalu navracíme domů. A v tom okamžiku mě přepadla zvláštní chuť, abych se už nevrátil a zůstal ve vesmíru, který byl přátelský, čistý a průzračný. Jenže to nešlo. A tak jsme přistáli. Vystoupili jsme a já jsem byl zvědavý, jestli se na Zemi za mé nepřítomnosti něco závažného neudálo... A vyděsil jsem se! Lidé přestali třídít, protože kamarádi Plastík, Papírníček, Sklíčko a Obaláček, kteří třídění kontrolují, byli na tom výletě se mnou. Tím pádem se zastavila i recyklace odpadů...“

Úplně zoufalý jsem vyběhl na nejbližší kopec, odkud je výhled až na moře, ale nevěřil jsem vlastním očím! Všechny řeky, které do moře ústily, byly zahlcené plastovými věcmi. Po jejich hladinách pluly lahve, kelímky, obaly... A všechnen ten odpad nemilosrdně dusil ono moře, ve kterém kdysi vznikl život a odedávna je pro život stále nepostradatelné. Na břehu stáli rybáři, vážně pokyvovali hlavami, a aniž by museli naříkat nahlas, jejich nářek jsem slyšel. Zjistili, že ve vodách planety a hlavně ve vodách moří a oceánů je už víc plastových odpadů než rozmanitých ryb... Ty, které ještě zbyly, pomalu umíraly.“

**Proč jsme tuhle katastrofu nezaznamenali i my?**

„Protože jsme měli všichni ohromné štěstí! To všechno byl totiž jenom zlý sen, který se mi zdál, když jsem na té prohráté letní louce o nedávných prázdninách usnul. Jakmile jsem se probudil, pochopil jsem jeho význam: varování, aby se nestal skutečností!“

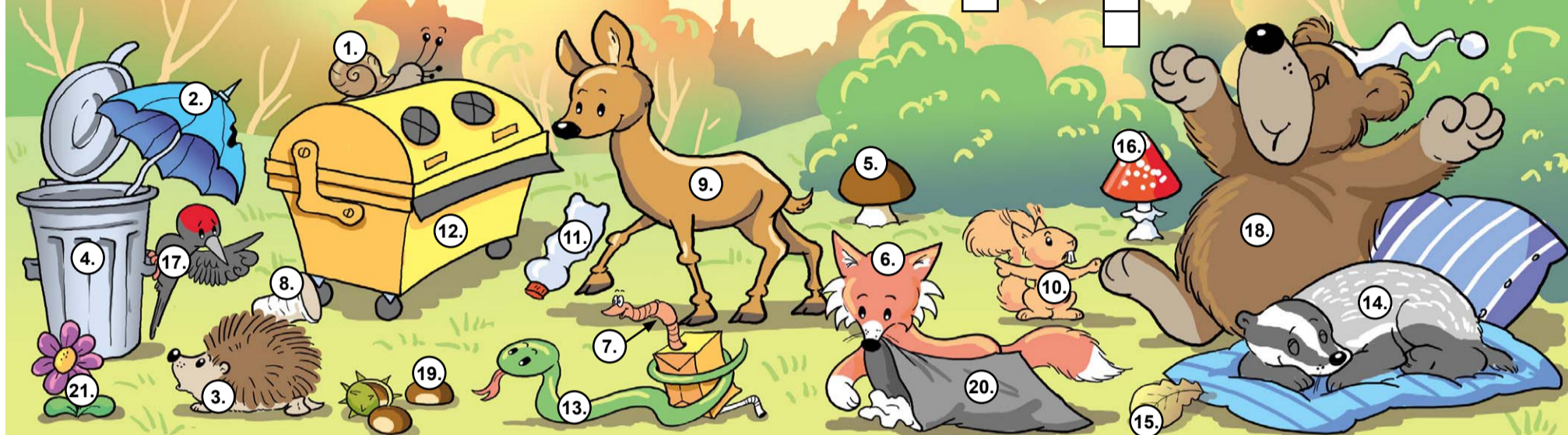
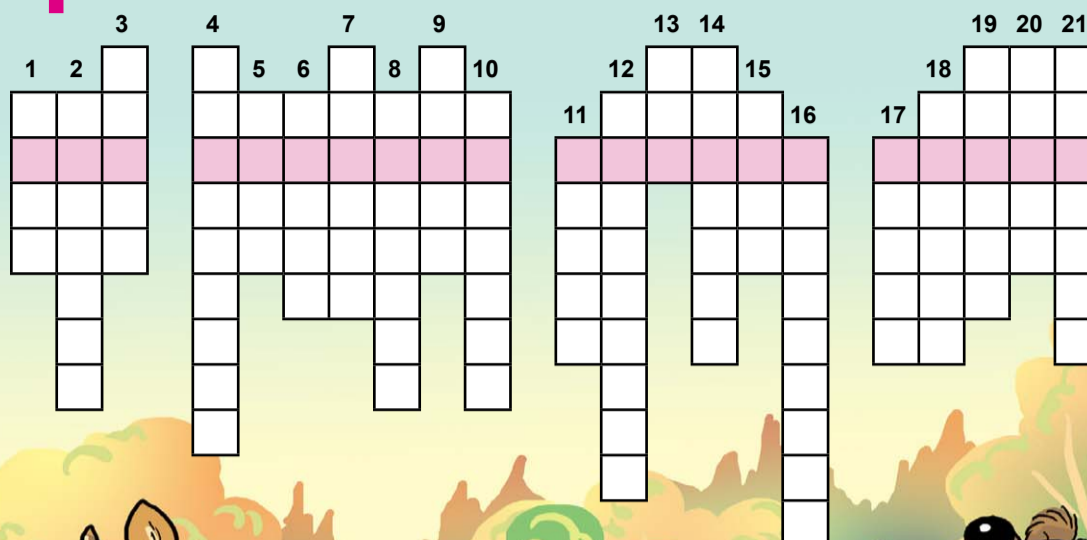
Diktafon, který zaznamenal zajímavá vyznání dnešního hosta v redakci Robinsona - pana Recykláčka - přestal natáčet. Jeho slova jsou tak závažná, že je dobře, když jste si je teď mohli přečíst i vy. Zbyla jen jedna jediná otázka, na kterou si už odpovězte sami: má člověk pořád sílu a odhodlání ponaučit se...?

Text: Zdeněk Šmaus  
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

## Doplňovačka s kvízem

Teď je na to chvíle pravá,  
příroda ať je vždy zdravá:  
seberme odpadky ještě,  
... (tajenka).

Vyluštěnou tajenku  
nám zašlete do **10. listopadu 2017**  
na e-mail: [redakce@noviny-robinson.cz](mailto:redakce@noviny-robinson.cz).  
Tři z vás vylosujeme a odměníme.  
A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu,  
ať vás pošták s dárečky lehce najde!



## Vyprávění o skle

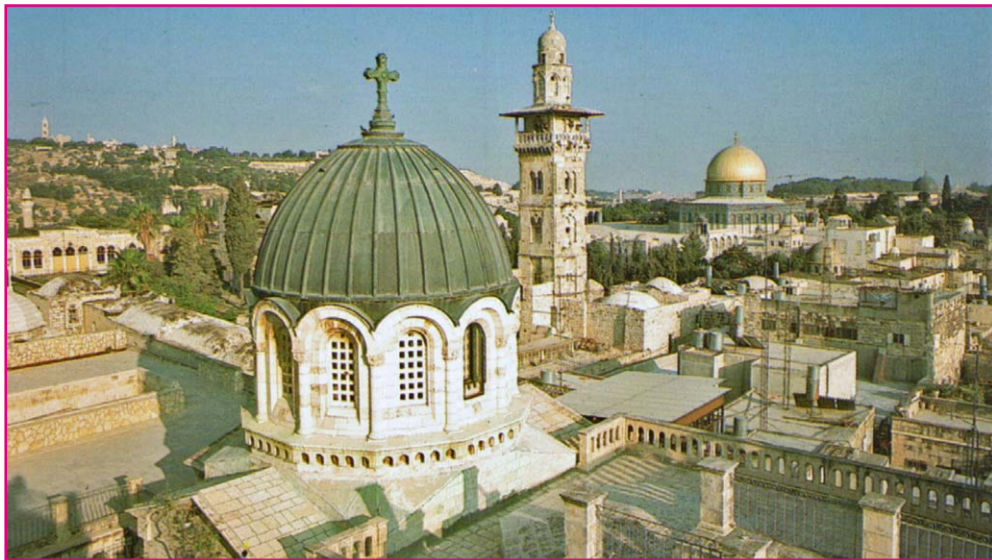
4



Námět a text: Hanka Hosnedlová, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová

Ačkoliv je hlavním městem Izraele Tel Aviv, kde jsou umístěny i veškeré centrální úřady, Izraelci považují za svůj capitol Jeruzalém. A ten byl také mou první zastávkou, při cestě po Izraeli a Jordánsku.

## V srdci Svaté země



Na každém kroku je vám zdůrazňováno, že je historickým centrem a nejdůležitějším místem Svaté země jak pro křesťany a Židy, tak pro muslimy. Nejvíce jsem si asi užila Starého města, které je však se svým kilometrem čtverečním oproti více než stovcetinásobné rozloze nových městských částí úplně trpaslík. Ovšem koncentrace památek a turistů je tady nesporně mnohokrát vyšší než kdekoli jinde. Zdržela jsem se v jeho prostorách tři dny. Ale nebojte se, určitě vám teď nezačnu vypočítávat jednotlivé chrámy a pamětihodnosti, kterých je tu opravdu pozeň. Nicméně se přece jen u některých zajímavostí zastavím a letmo se zmíním o tom, co mne zaujalo.

Celé Staré město je obehnáno obdivuhodně mohutnými a převysokými hradbami, po jejichž horní části můžete tenhle uzavřený historický objekt s osmi branami a se čtyřmi čtvrtmi – křesťanskou, židovskou, muslimskou a arménskou – obejít. Mne to přišlo na tři dolary za seniorský lístek, moc novinařské legitimace tady téměř všude byla naprosto nulová. Bezpochyby nejmonumentálnější při pohledu shora a nejvíce nápadná je obrovská kopule Skalního domu, která z Chrámové hory září do daleka. Však taky na ni bylo spotřebováno 80 kilo zlata! Trochu mne zklamalo, že jsme se nedostali do Omarovy mešity ani do mešity Al-Aksa, zato do všech dalších křesťanských historických památek zcela bez problémů. A že jich bylo! Zato jsem si opakovaně a mnohdy nechtěně ověřila oprávněnost rčení, proč se říká, že tam byl rámus jako v židovské škole. I poměrně malá skupina dětí tohle tvrzení dokáže naplnit víc než vrchovatě.

Když křížovou cestou Ježíš vláčel svůj kříž (který mimochodem podle dostupných údajů mohl vážit až sto kilo, pokud byl z mokrého dřeva), zcela určitě nevypadala tak jako dnes. Já jsem touhle ulicí, která nese oficiální název Via Dolorosa, vyrazila hned po ránu, kdy byly ještě všechny krámký a stánky zavřené. O pár hodin později jsem ji v pestrém a hlučném mumrají prodávajících a nakupujících vůbec nepoznala. Cesta na Golgotu (Kalvárii) se během dvou hodin změnila v kolotající tržiště.

Do vršku stoupající ulice mezi souvislou stěnou domků, občas přerušených boční uličkou, je dlážděná, s povlovními stupni schodů, místy zastřešená. Možná vás, stejně jako mne, zmate, že má jen devět zastavení. A když už jsem si poznamenala do notýsku, jak budu s touhle informací, vyvracející staleté tradice a tvrzení, šokovat doma, zjistila jsem, že zbývajících pět zastavení je přímo v bazilice Svatého hrobu. A ten je cílem naprosto všech turistů v Jeruzalémě.

Nikdo neopomine se zastavit hned zkraye u obdelnikové desky, což je takzvaný kámen pomazá-

ní. Údajně na něm mělo být pomazáno Ježíšovo tělo před uložením do hrobu. Lidé k němu klekají, pokládají na něj čela, líbají ho, nechávají si jím posvětit různé věci... A co víc, krásně voní - tedy ten kámen. Sáhnout si můžete i na kousíček místa, kde byl Kristus na Golgotě ukřižován – a to otvorem pod oltářem v patře. Pokud si ovšem odstojujete menší frontičku. Podstatně delší, i několikahodinové čekání je pak před vstupem do jakési jeskynní kaple s mramorovou náhrobní deskou. Samotný chrám je soustavou různých kaplí a zákoutí a společně ho užívá několik církví, což je výsledkem zákona z poloviny 18. století. Tenhle status quo totiž učinil konec bitkám mezi celou řadou církví, které se praly o právo spravovat baziliku. Opravdu, rvaly se mezi sebou jako koně, a to doslovně – i uvnitř chrámu!

Překvapivě taky je, že klíče od tohoto chrámu má v držení, a to už devět století, vždy muslimská rodina. Anebo to, že řadu církevních objektů spravuje pravoslavná církev. Mne, nevím proč, úplně fascinovaly desítky, možná stovky červených olejových lamp zavěšených v chrámech. Rozhodně nemůžu také vynechat Zeď nářků, i když mne svým vzhledem trochu

zklamala. Původně to byla součást vnější hradby kolem Chrámové hory, ale když byl Chrám v první židovské válce, začátkem našeho letopočtu, římským vojskem zničený, přicházeli židé se sem modlit a hořekovat nad tou ztrátou. Dneska sem proudí zástupy věřících i bezvěrců a namísto modliteb strkají do spár mezi kameny svá osobní přání. Včetně mne. Možná, že právě pro ně bylo před Zdí vybudováno namísto zbourané čtvrti Mugrabi velké nádvoří s kašnami na očistu. A protože Zeď je brána jako synagoga, musí mít ženy zahalená ramena a nohy a přistupovat k ní odděleně od mužů. Jenom nechápu, proč mají chlapi vyhrazené dvě třetiny její délky a ženské jen třetinu.

Chvilku mi trvalo, než jsem se prodrala téměř k samotné Zdi. Provoz tu zdržovaly některé ženy (a mnohé velice mladé) čelem zaklesnuté do zdiva a vytvrvaly se modlicí, jiné sedící na bílých plastových židlích přímo u zdi a provozující totéž. Když už jsem měla Zeď skoro na dosah, odstrčila mne mohutná a zpocená Ruska v růžovofialové róbě. Pokoušela se vecpat své růžové psaníčko do zaplněné spáry, a když se jí to nedařilo, prohrábla tlustým nalakovaným prstíkem rýhu, vyhodila odtud nastrkané lstečky na zem a vložila tam ten svůj. To mě naštvalo, takže když jsem se na její místo dostala konečně já, vyhodila jsem na zem pro změnu zase ten její navoněný lístek. Ale co jsem měla na svém psaníčku napsáno já, vám neprozradím...

text: Hanka Hosnedlová  
foto: archiv autorky

## I v běžném životě se dějí zázraky

Jste poverčiví? Věříte na katastrofy v podobě sedmiletého neštěstí? Já ano. Navíc nejhorší den, který může existovat, je pátek třináctého. Povím vám historku z jednoho takového dne.

Ráno jsem se probudil, promnul si oči a podíval se do kalendáře, který mi visí nad postelí. Pátek třináctého. Obvykle si na tenhle den беру dovolenou, ale tentokrát jsem na to zapomněl. Byl jsem tak rozrušený, že jsem omylem vykoučil levou nohou z postele. A tím to všechno začalo. „A hrome,“ zanedával jsem si, „to bude den.“ Ráno proběhlo normálně až do doby, kdy jsem šel do práce. Oblékl jsem se, zamkl za sebou a vyšel ven, tak jako každý den. Rozhlédl jsem se: „No, snad ten den nebude tak špatný.“ Najednou se za mnou ozvalo: „Člověče,“ zmateně jsem se ohlédl. Za mnou stál dělník v červené helmě: „Nestůjte v tom betonu!“ Podíval jsem se na své nohy a vykřikl jsem: „Áááá!!!“ Stál jsem v čerstvě zalitém betonu. Neměl jsem čas jít se domů převléci, ale v práci máme stejně koupelnu. Ten den jsem měl důležitou schůzku, nemohl jsem si dovolit přijít pozdě.

Už mi stejně ujela tramvaj, takže jsem se tam musel rychle dostat. Najednou jsem to uviděl. Moje záchrana. U pouliční lampy stálo kolo. Nebylo připoutané, tak snad nikomu nebude vadit, když si ho na chvíli vypůjčím. Nasedl jsem na něj a rozjel se z kopce. Cítil jsem, jak beton na mých nohou začíná zasychat. Musel jsem si pospíšet, aby mi nohy nezatrdly úplně. Najednou mi přes cestu přeběhla černá kočka. „Néé, horší už to snad být nemůže,“ zasténal jsem. Ale bylo to horší. Zastavil jsem před dvěma svými pracemi. Na administrativní budově právě probíhaly nějaké opravy. Podíval jsem se na hodinky. Měl jsem patnáct minut zpoždění. Jestli mě šéf nevyhodí, tak se začnu modlit, pomyslel jsem si v duchu.

Vtom jsem si uvědomil jednu věc: „Nemám svoji pracovní tašku.“ Tak teď už jsem opravdu zuřil. „Kde jsem ji mohl nechat?“ ptal jsem se sám sebe. Najednou se mi rozsvítilo. Zapomněl jsem ji u toho betonu. Plácl jsem se do čela. Ne, teď už se nic nesmí stát a na tu schůzku prostě půjdu, pomyslel jsem si. Zuřivě jsem krácel po dlouhé chodbě, soustředil jsem se na cestu. Proto jsem si také nevšiml, že jsem prošel pod štafle. „Sedm let neštěstí,“ procedil jsem skrze zuby. Bylo mi to jedno. Hnal jsem se za svým cílem a tím byly druhé dveře vpravo s nápisem kancelář. Téměř jsem k nim doběhl, rozrazil je a prohlásil: „Tak jsem tady!“ Zmateně jsem se rozhlédl. V místnosti seděl jen můj kolega Karel a usmíval se. „Kde jsou všichni? Co se stalo? A co tu děláš ty?“ blekotal jsem. „Posaď se, všechno ti vysvětlím,“ odpověděl mi Karel.

V následujících asi pěti minutách se mi snažil vysvětlit, že ti důležití lidé nepřišli, protože je všechny postihla chřipková epidemie. Po dlouhém rozhovoru s Karlem jsem si oddechl: „Stal se zázrak, po tak špatném půdnu se mi konečně alespoň něco vydařilo. Beru si na zbytek dne volno.“ A s těmito slovy jsem vykročil z kanceláře. Vzal jsem si z toho ponaučení: Nikdy si nevěšet kalendář nad postel.

Klára Marková, ZŠ Strakonice, 13 let  
(Jedna z oceněných prací literární soutěže Jihočeská žabka)

## V hlavní roli Šumava

Dnes vám povím pověst o jezeru Laka. Před pár lety, asi tak v roce 1953, se začaly u jezera Laka dít divné věci. Zrovna v pátek 18. 10. se lidé kochali krásou přírody a z jezera Laka se začalo kouřit. Ale nebyla to žádná pára, byl to dým. Hned se tam seběhli lidé, ať mladí či staří. Kdeko vykřikl, že je jezero cestou do pekla, ale jiný zase řekl, že jsou to zázraky přírody nebo že je to znamení, aby všichni odešli. Většina si ale myslela, že je to palác čarodějnice Kazitroly, která tu prý někde v lese byla viděna. Nějaký sedlák křičel, že jsou to všechno jen výmysly a že ten dým je z vodníkovy kuchyně. A tak se tam lidi dohadovali, až už byl skoro večer a všichni šli domů. Když tam nikdo nebyl, začala se z jezera kouřit ještě víc.

Až teď tam přišel malý Pepík Novotný, který vše pozoroval z lesa. Vzpomněl si na svůj prapodivný, ale krásný červenozelený kámen ve tvaru vajíčka, který mu do jezera hodil jeho spolužák Karel. Ale to se stalo asi před pěti měsíci, to s tím kouřením nemůže mít nic společného, myslil si Pepík. Říká se, že si Pepík sednul k jezeru a koukal se na hladinu.

Potom z jezera vylétl krásný, mohutný drak, přistál vedle Pepíka a zeptal se ho, jestli s ním odletí do dračího království. Pepík byl prý vylekaný, ale jen chvíli. Samozřejmě že se rozhodl s ním letět, protože neměl rodinu a moc kamarádů taky ne. Drak řekl Pepíkovi, že mu splní každé přání, pokud to bude v jeho moci, za to, že mu zachránil život tím, že jeho vajíčko hodil do ledovcového jezera Laka. Pepík mu řekl, že tam kámen, tedy vajíčko, nehodil on, ale Karel. Ale drak ho už nevnímal a prozkoumával svá křídla. Potom se zeptal, jestli už mohou letět, a Pepík řekl že ano.

Ale pak se také říkalo něco úplně jiného, a to, že se z jezera Laka vynořil vládce pekel a popadl Pepíka a zmizel zase v jezeře a zůstal po něm jen prach a kouř. Vy si můžete vybrat, jakou verzi příběhu chcete, ale podle mě je pravděpodobnější, že verze s drakem je pravdivá, protože proč by si čert vzal do pekla tak hodného kluka, jako je Pepík Novotný. Mně se i ta verze víc líbí, ale vyberte si sami!

Tamara Simetová, 7. třída  
Gymnázium, Vimperk

**SOUTĚŽ** pro všechny Budějčáky!

1. Zaregistrujte se na [www.tridenijedulezite.cz](http://www.tridenijedulezite.cz)

2. Vyfotťte se v Českých Budějovicích, jak třídíte odpad. Chcete poslat více fotek? Není problém!\*

3. Pošlete nám svoji fotku

A vyhraje jedna z výher v celkové hodnotě 55 000 Kč

Hlavní výhra: uhrazení poplatků za svoz komunálního odpadu v roce 2018

Losujeme každých 14 dnů o drobné dárky  
\* Fotografie musejí být v různém časovém období a místě  
Další informace na [www.tridenijedulezite.cz](http://www.tridenijedulezite.cz)

# ZOO NOVINY



Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, e-mail: info@zoohluboka.cz, www.zoohluboka.cz



## Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Dávejte si na mě pozor! Ačkoliv nedorůstám více jak 5 cm, mohla bych vám ublížit. Po celém těle mám jedové žlázy, které na povrch kůže vylučují prudce jedovaté látky. Je to má obrana před případnými predátory. Všichni jsou však předem varováni mým výstražným zbarvením. Bývám jasně zelená či tyrkysová s černou kresbou. Ačkoliv jsem takto výrazně zbarvena, není jednoduché mě v přírodě zahlédnout. Žiji u země v hustě zarostlých tropických lesích v blízkosti vod v oblastech Střední Ameriky. Na rozdíl od většiny ostatních žab mám namísto plovacích blan na koncích prstů přísavky. Odlišuji se také tím, že vylíhnuté pulce přenáší samci na zádech do jednotlivých tůňek. Živím se drobným hmyzem, například mravenci. Právě z těch získávám jedovaté látky, které si po zpracování ukládám do kůže. Toho využívají místní domorodci, kteří si do jedu namáčí hroty svých šípů. Proto se mi také často přezdívá šípová žába. Díky svému vzhledu patřím mezi často chované a oblíbené žáby v teráriích. V zajetí však nedostávám přirozenou potravu, proto svoji jedovatost ztrácím.

V Zoo Hluboká obývám terárium v tropickém pavilonu Matamata. Společně se mnou zde bydlí ještě pralesnička pruhovaná. Nenechte se odradit pokud mě na první pohled nevidíte. Musíte být trpěliví a pečlivě prozkoumat každé zákoutí mého příbytku. O to větší radost budete mít, když mě objevíte. Těším se, až si spolu zahrajeme na schovávanou.

Vaše PRALESNIČKA BATIKOVÁ

## kalendář akcí 2017

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zájímavého, hrát si a bavit se.

Změna programu vyhrazena.

V případě nepříznivé počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín. Sledujte prosím aktuální informace na našich webových stránkách [www.zoohluboka.cz](http://www.zoohluboka.cz).  
Informace o akcích na telefonních číslech: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

### LISTOPAD

4. 11. – Strašidelná zoo

### PROSINEC

2. 12. – Putování za Mikulášem  
14. 12. - 1. 1. 2018 – Vánočně nasvícená zoo  
24. 12. – Štědrý den v zoo



**NEJVĚTŠÍ MRAVENEC SVĚTA**  
jen v naší zoo

Ježci patří k jednomu z nejstarších druhů savců. V nezměněné podobě žijí na této planetě již několik milionů let. Vyskytují se v Eurasii a Africe a řadíme je společně s krtky a rejsky do řádu hmyzožravců. Do skupiny ježkovití patří kolem 20 druhů.

## Bodlinatí návštěvníci našich zahrad

K jedním ze symbolů podzimu patří určitě ježek. Ježci se totiž na podzim připravují na období zimního spánku. Hledají si vhodný úkryt a dostatek potravy, aby se na zimu řádně vykrmili. Jsou tedy v tomto čase daleko aktivnější a člověk se s nimi častěji setkává. V České republice žije ježek východní a ježek západní. Vzhledově jsou si podobní a jelikož se v blízkosti člověka většinou stočí do klubička, není jednoduché je na první pohled rozeznat. Ježek západní má na hlavě tmavou kresbu připomínající brýle a bodliny pravidelně uspořádané jedním směrem. Ježek východní má bodliny neuspořádané, neboli rozčuchané, a zespodu těla bílou náprsenku. Bodliny jsou přeměněné chlupy a v dospělosti jich ježek může na svém těle nést až sedm tisíc.



Ježek východní

Je to velmi účinný obranný systém. Ježci jsou noční živočichové a žijí jako samotáři. Živí se hmyzem nebo žilalami a stonožkami, které vypátrají díky výbornému čichu. Proto při hledání kořisti vydávají hlasité funění. Za den spořádají až 70 gramů potravy. Do jejich jídelníčku rozhodně nepatří ovoce a zelenina. Lidé si často spojují ježky a jablka dohromady avšak mylně. Ježek se může pohybovat mezi spadlými jablky, ale hledá zde výhradně hmyz či jinou živočišnou potravu. V zimě je však potravy nedostatek, proto ježci přecházejí toto nepříznivé období zimním spánkem. Celou zimu tak stráví ve svém hnízdě vystlaném listím v hustém křoví, které neopouští. Pro úspěšné přezimování je nutné, aby ježek vážil nejméně 600 gramů. Probuzení nastává během března a dubna.

Ježčí mláďata se rodí v srpnu. Po narození jsou zcela hluchá a slepá. Bodliny mají ukryté pod kůží tak, aby matku neporanily. Ta se o průměrně pět mláďat stará sama a kojí je až šest týdnů. Nalézt a ulovit potravu se však musí naučit samostatně.

Většina se ale nedožije ani jednoho roku života. Na vině je zejména první zimní spánek, před kterým ježek nenajde dostatek potravy nebo vhodný úkryt. To souvisí i se změnou prostředí. Mnoho smíšených lesů a remízků bylo nahrazeno lány polí a jehličnatými lesy. Dokonale upravené zahrady s krátce zastřiženým trávníkem a minimem keřů také ježkům neposkytují vhodné podmínky pro život. I takové přecházení silnice může být pro ježky osudné. Mezi přirozené nepřátele, kteří ježky loví, patří výr nebo jezevec.

Zoo Hluboká přispívá k záchraně a následné péči nalezených ježků, které poté navrací zpět do přírody. Nyní se v zázemí zoo nachází 25 jedinců, mezi kterými je mnoho osiřelých mláďat. Ta přišla o matku například neopatrným sečením trávy. Často se však v dobrém úmyslu přinášejí nalezení ježci zbytečně. Naši pomoc potřebují zranění nebo nemocní ježci, ježci nalezení venku během zimy nebo ježci s nedostatečnou hmotností pro přezimování. Ježci se ukládají k zimnímu spánku během října, záleží však na počasí. Zachraňování ježků tedy není třeba nějak uspěchat. Pokud nalezený ježek váží v listopadu více jak 600 gramů, naši pomoc nepotřebuje. Když je jeho váha nižší, je třeba zavolat do nejbližší záchrané stanice, kde si hubeného ježka převezmou. V žádném případě si ježka nenecháváme přes zimu doma. Ježkům však můžeme pomoci i tím, že jim na našich zahrádkách vytvoříme vhodnější podmínky pro život. Stačí nechat některý kout zahrady zarostlý, neshrabávat listí, odstranit všechny překážky a pasti, do kterých by ježek mohl vlézt. Před zimou neprostřihávat živé ploty a keře. Ježci se nám pak odmění tím, že budou na našich zahradách lovit slimáky a hmyz.



Ježek západní



Ježek východní a ježek západní - vidíte ty rozdíly?

## školní výpravy do zoo

### Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej!

Zpřesťete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

### Hurá do lesa!

**NOVINKA**

Do MŠ a 1.–3. tříd ZŠ v Jihočeském kraji přijedeme s novým environmentálním programem, ve kterém se děti seznámí se živými zvířátky a zároveň se dozvědí, jak chránit přírodu. Maximální počet dětí na jednu vyučovací hodinu je 25. Větší třídy lze rozdělit do více hodin. Tento program je za dobrovolný příspěvek na zvířátka v zoo.

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na [www.zoohluboka.cz](http://www.zoohluboka.cz). Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12 nebo 602 390 355.

## novinky ve zkratce

### Plameňák, kam se podíváš

V letošním roce se v zoo narodilo rekordní množství plameňáků. Z 48 nakladených vajíček se jednotlivým pářím úspěšně vylíhlo 27 mláďat. Mláďata mají na rozdíl od rodičů rovný zobák a světle šedé zbarvení. To se jim začne měnit ve 2. až 3. roce života. Růžovou barvu však nezískají automaticky. V potravě musí přijímat dostatečné množství koryšů, kteří obsahují barviva karotenoidy. Tyto látky jsou obsaženy v krmených směsích. Samice snášejí pouze 1 vejce do sokovitého hnízda, které si postaví z bláta a písku. Při sezení na vejci a následné péči o mládě se stírdá se samcem. Společně s dospělými můžete v expozici napočítat až 130 jedinců. Zoo Hluboká se tak může pochlubit největším hejnem plameňáků růžových v České republice.



### Mravenčí hnízdo otevřeno

Po dlouhých a náročných přípravách se pro návštěvníky zoo v červnu otevřela nová expozice s názvem Mravenčí hnízdo. Návštěvníci mohou zblízka pozorovat život pozoruhodných mravenců stříhačů, zmojedlů, dřevokazů, ale také termítů. Největším lákadlem této expozice je velemravenec obrovský, který dosahuje velikosti až 3 centimetrů, a řadí se tak mezi největší mravence na zemi. Expozice se nachází v budově Vzdělávacího centra, namísto původních terárií s plazy.

### Naši sýslí na letišti

V letošním roce Zoo Hluboká opět vypouštěla odchované sýslí do volné přírody, a podpořila tak místní populaci. Celkem 37 sýslí bylo vypuštěno v oblasti Českého středohoří a dalších 20 jedinců našlo svůj nový domov na letišti u města Hodkovic nad Mohelkou. Zde se jedná o nejsevernější výskyt sýslí obecného. Tito malí hlodavci obývají místa s nízkou trávou. Okolí letiště je pro ně tedy ideální. Systům byla do začátku vyhrabána půlmetrová nora a do ní uložena zásoba zrní. Doufáme, že se zde vypuštěným systům bude dařit a jejich skupina se rozroste o nové členy.

### Nový člen stáda

Koncem srpna vykouklo na svět první mládě antilopy jelení narozené v naší zoo. Tyto antilopy jsou velmi plaché a v expozici hůře pozorovatelné. Samice však již pár dní po porodu začala své mládě vodit do výběhu, kde již trénuje vysoké výskoky. Tím jsou antilopy jelení pověstné. V případě nebezpečí varuje jedinec svými výskoky celé stádo. To se pak může stát na útek rychlostí až 70 km/h. Přirozené se tento druh vyskytuje v oblasti Indie a Nepálu. Samci jsou na rozdíl od samic tmavěji zbarvení a mají dlouhé lyrovité rohy. Zoo Hluboká chová jednoho samce a dvě samice, nyní společně s malým mládětem.

